

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΜΙΑΣ ΜΑΝΑΣ

Τό τέλος της τραγικής ιστορίας των Καλπευχίων. Στά κερφεσσώνια της Παρνασσίδες, ο άρματωλος Κομνᾶς Τράκας και ο επαναστατικός των χαλεπών, Στέ Καλλιδρεμούς έρες. "Έλληνες αιχμάλωτοι στο Μοναστήρι των Ταξιαρχών. Ένα δράμα στέ λέγε. Οι δυο έπειταν να κατάρα της Λεσεύδως. Ή Βασιλική στον τάφο του Γιάννενον.

Δ'

Οι ίδιες δημητρίδης σήμερα τό τέλος της τραγικής ιστορίας των Καλπευχίων, πού διαδραματίστηκε στην Αγόριανη, στον καρό της Τρουπαλίτης.

Ήταν έτοιμο να ζεστάση το 21. 'Ο άρματωλος της Παρνασσίδος Κομνᾶς, έργοντας νά σημανθείσθι μόνον τοις κλέψτες και πορνογρίτος της περιφερίας, για νά τοις δοῦ ή Έπαναστατικός ένομιμένους. Σάν έπειτας πού ήταν, τούς έλεγε ότι έπειτα νά λημωνήσουν ώλες τις περιουσίες τους έχθρος και νά άδειασθούν έναντιον τους καινούς έχθρον, τού Τούρκου. Μια μέρα λοιπόν, ο τρεις δολοφόνοι τού Δήμου Καλπευχίου, δηλ., ο Λάζος, ο Παλέας και ο Νετεληστατής, σημεζαν με τους κλέψτες και ζήτησαν «φρυγία», δηλ., συγγύρωση. Ο Κομνᾶς ζήτησε τούς μπαστά της αγριούσιας, Κι' δ Γιάννενος για την άγαπη της Βασιλικής, είπε τό να είσται γινέκη η δημόσια.

Άμεσος κατόπιν γίνεκε δό γάμος τού Γιάννενος και της Βασιλικής, μέ χωρες και γλέντια. Οι δέλειωμενοι κλέψτες της Παρνασσίδος, πρός τιμήν των νεονύμφων, διογύρωσαν άγνως δρόμου, πάλις, λιμοβούλια, έργωνταν στα σημάδια ζέπτη. Κονταράφος ήταν ο Κομνᾶς Τράκας, χαρούμενος γιατι κατόρθωσε στα γεράματα του νά φέρει την άδεια φοιτήσιν τόσον έχθρων.

Ο Γιάννος και η Βασιλική ζούσαν είτυχοι μετανάστες στην Αγόριανη. Αησιωνόταν όμως ότι έπανω από τά κεφάλια τους άπλωνταν μια μάφη σκιά : ή κατάρα της μάνας του Γιάννου, της Λελούδως, της γυναίκας του δέλειωμενούς Καλπευχίου.

***

Σε λίγο καιρό όταν άρματωλος Άνδρος έμελεψε τούς κλέψτες τού Όλυμπου, της Οτις, τον Ελιζάνδρος και σήρχοντας μπαστάρη. 'Ο γέρο Κομνᾶς Τράκας του έμεινε θρησκόντας στα όπλα της Λορδίδα και Δούριδη, και ο Γιάννος Καλπευχός τη Λεβαδεία... Οι Έλινηρες έπαναστάται στην άρχη κατετόπιναν τούς Τούρκους. Έπειτα διως κατέβηναν από τη Θεσσαλία ισχυρές Άλβανικές δινάμεις και οι έπαναστάταις αναγκάστηκαν να περάσουν στην Πελοπόννησο.

Έτσι έπρωταθμάνευν νά σηράσουν στην άπλω τους Μωραΐτες, άλλα δέν τό κατόρθωσαν : Ο Κολοκοτρώνης τους είλε :

— Παλλάρια, δέν είνε καρός άσθμη, και νά πηγαίνετε πίσω στη Ρούμελη, γιατί δέν μας βαστά όλους οι Μωραΐτες.

Οι κλέψτες της Παρνασσίδος ζαναγύρισαν στον τάπο τους. 'Ο γέρο Τράκας πεθανε, άφηντας, πάλι τον ώλλον, κι' ένα γιο γενναστατό, τό Θωδωρή Τράκας Αύτος, μαζί με τον Γιάννο Καλπευχό, έσπανέσας την άμνιστολή παράδομα. Οι Τούρκοι έστειλαν έναντιον τους τό δερβενάγα Τάραχα και στό χωριό Βισάμιδο γίνεκε φορέον μάχη. Οι Έλινηρες έπρωτωνταν τό Ταράχα και δέλινοις τό στρατό του. Κακή η Τονιάρια, κάνοντας τήν άναγκη φιλοτιμία, διώρισε τό Θωδωρή Τράκα προεστό της Αγόριανης και στό Γιάννο Καλπευχό έδιωσε τό άρματωληρη της Λεβαδείας.

***

Στό Καλλιδρυμούν όρος, σε μια ώραία κοιλάδα, βρίσκεται τό χωριό Μινέλος. Έχει κοντά είνε η Μονή τών Ταξιαρχών, μέσα στην ποτύ δάσος βελανιδιών. Άλκοι, άλεπονδες, άλκομα και άγριογούρουνα, φώλιαζαν τότε στό λόγον αύτο, και στό Μοναστήρι βρίσκαντας απόλιο οι κλέψτες για νά γιατρέψουν τίς πληγές τους ή για νά ξεχειμάσουν.

Στίς ράχες του Καλλιδρύμου, πολλές φορές, συνάντησαν τά «κλέ-

φιτσες πομπάτα». Κει πάνω οι δερβεναγάδες δέν μπορούσαν εύκολα νά τοις κυριαρχήσουν.

"Έσαμνα θώμας μια σημαφορά από ληστές Αρδαντες, αίγαλμάτισε μερικούς εντόρους χριστιανών από τά γύρω χωριά και τούς έφερε στη Μονή τών Ταξιαρχών. Φοβερόντες τούς καλύμπερους με θάνατο, οι λησταί κατέλαβαν τό Μοναστήρι. Έβαλαν τών αίγαλμάτων στά υπόγεια κελλάμα, κι' έπειτα στειλαν άνθρωπο και παραγγέλλουν πούς συγγενείς τους, διτά δέν στείλουν μεγάλο ίνσιφ, θά σφάζουν πους αίγαλμάτων!....

"Ο Γιάννος Καλπευχός, ο άρματωλος της Λεβαδείας και σύνημος της θραίκης Βασιλικής, μόλις έμεινε τα συμβάντα, πήρε τ' άματα του για νά χτυπήση την Αρδαντή σημαφορά. Έγραψε θώμας και στον έδαφος του Θωδωρῆ Τράκα, προεστό της Αγόριανης, νά πάρη τά παλληράμια του και νάθη και αύτος στον κοντάν γάνγραν της έπανα της άπλευθερώσεως τών γιοτιανών, κοντά θώμας για νά μη τούς κοινώσουν.

Πριμάριατι, οι δύο άπλαζηργά έστησαν στό δάσος και περινύχλωσαν, νίγκατα, τό Μοναστήρι.

"Ο Καλπευχός έβαλε καραούνια, και σέ μια θέση πολύ σημαντική έτοποθέτησε έναν από τά πρωτοταλλήραρια του, για περισσότερη άσφαλτια.

"Έπειτα, ο ίδιος, μόνος, έγνωψε έδο διά έξειταντας τά περίγυρα, καταποτεύοντας τό Μοναστήρι, άμοργασθώμενος....

"Άναγκη έδο δύο σημειωθήν, διτά ο Γιάννος Καλπευχός ήταν έπιτηδειότατος σ' αύτη τη δονιά. Σκοτεινής φορεός, με λιάτη Λιγχέως, με γηρυοφάδα και γοργονή άντεληρη, είχε βγάλει άνομα για τή σθέλετοντας του και τήν παλληράμια του. 'Ο ίδιος ο Άνδρος έπαντοστον τόν έπιτηδειόν του και τήν άρτη του αύτες. Λένε μάλιστα που είλαν γίνει και άδειλφοιστοι, δοκισθέντες τόν όργο της άδεια φωτισμής έπανο στό θόρο Εναγγέλιο, μέσω σηνιγμάτων, στίς χονιά τής σπλανιάς, οι άρματοι και πλέοτες.

"Αφού λοιπόν ο Γιάννος Καλπευχός κατασχέσεις δύο τά γύρω, ζαναγύρισε στά παλληράμια του, με τό δάγκωνο στήν σκανδάλη, στήν θέση που τόν είχε βάλει ο άρχιγνος του....

Τό πρωτοταλλήραρι του έστεκε άγοιτνω, μετά τό δάγκωνο στήν σκανδάλη, στήν θέση που τόν είχε βάλει ο άρχιγνος του....

Συνέβασε θώμας το έπιτηδειό : Τά δύο αύτά παλληράμια ήταν από κάπιτοσο καιρό άντερα στα! Άγαποτοσαν και οι δύο, με τό πάδος και μέ τη θεμοτήτη της βισνύσιας νειτήσ τους, τήν ίδια κοτέλλα, μά όμφωρη από την Λόραζοβα. Κακή η ένας έβλεπε τόν ώλλο....

"Η νύχτα έκεινη ήταν σκοτεινή, μέσα στό άγριο φαράγγι....

Κατότας μεσάνυχτα, τό πρωτοταλλήραρι που φρουρούσε άντικον στήν προσθέτο του, ένθιμος τότε πώς είνε έπιτηδειός τους σιγά-σιγά έφερε πομπάτας τόν έπιτηδειό τους στά έγχλημα. Στή σηγμή άπειράστης τόν και ά πειρασμός τόν έπιτηδειό τους στά έγχλημα. Στή σηγμή μάλιστα ισχυρούσιμος, πομπάτης τόν και πειρασμός τόν έπιτηδειό τους στά έγχλημα....

Κρύψτηκε λοιπόν μέσα στή κλαδά και περίμενε λίγες σημεύσεις, ώς πού ή άλλος έφερε ποντά του. Τόν άρρησ τό προστέρασμά λίγα βήματα, και ούξαντα σηράθηκε και τού έρχητρε από πίσω. Τόν άρρησ τό πέτρη μετά τό πάλαι τόν έπιτηδειός πατάστηθα, λέγοντας :

— "Αειντε τόρα νά κάνης άγαπες!....

Ο Γιάννης Καλπευχός.

